

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKYkJ2bWRiRmxFcms/view>

3. Патріотичні настрої українців: серпень 2017: звіт соціологічного дослідження // [Електронний ресурс]. – Соціологічна група «Рейтинг», 2017. – Режим доступу: http://ratinggroup.ua/research/ukraine/patrioticheskie_nastroeniya_ukraincev.html

4. Указ Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580/2015>

5. Цінності української молоді. Результати репрезентативного соціологічного дослідження становища молоді // [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу: http://dsmsu.gov.ua/media/2016/11/03/23/Zvit__doslidjennya_2016.pdf

6. Лапшин С.А. Дефінітивний аналіз проблеми формування політичної культури студентської молоді / С.А.Лапшин // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. – №35. – Вінниця: ВДПУ, 2011. – С.246-251.

7. Коломієць А. М. Інформатизація професійної освіти як чинник і наслідок інформатизації суспільства / А.М. Коломієць // Освітнянські обрії: реалії та перспективи: зб. наук. пр. – К.: ІПТО, 2007. – №1(1). – С.401-406.

Сачко І.

студентка групи 4ФВЗ ФФВС

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У СПОРТІ (НА ПРИКЛАДІ БОЙОВОГО ГОПАКУ)

У статті досліджується проблеми національно-патріотичного виховання у спорті. Розкрито сутність концептуального осмислення нової концепції та його основні вимоги, визначено та схарактеризовано складники системи національно-патріотичного виховання виходячи з реалій сьогодення. Проаналізовано особливості національно-патріотичної складової національного виду спорту – Бойового Гопаку.

Ключові слова: концепція, осмислення, національно-патріотичне виховання, спорт.

Останнім часом Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для майбутнього. В сучасних важких і болісних ситуаціях викликів та загроз і водночас великих перспектив розвитку, кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільного поступу, поряд з забезпеченням своєї суверенності й територіальної цілісності, пошуками шляхів для інтегрування в європейське співтовариство, є визначення нової стратегії націонал-патріотичного виховання молоді. Оскільки саме молодь є активним учасником державотворчих процесів.

Серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як основоположні напрями, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і майбутніх поколінь [1, 5].

Тому нині, як ніколи, потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості. На сучасному етапі розвитку України, коли існує пряма загроза денаціоналізації, втрати державної Незалежності та потрапляння у сферу впливу іншої держави, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання дітей та молоді – формування нової особистості, що діє на основі національних та європейських цінностей.

Відтак, враховуючи всі обставини, виникає гостра потреба у осмисленні новоприйнятої концепції, доповненні та подальшому розвитку нової стратегії цілеспрямованого і ефективного процесу виховання суб'єкта громадянського суспільства, громадянина-патріота України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми. Основи національного виховання закладено вітчизняними філософами та громадськими діячами - Г.Сковородою, М.Драгомановим, М.Грушевським. Значний внесок у висвітлення проблеми розвитку патріотизму, національної свідомості особистості зробили роботи І.Беха, Н.Косарева, В.Сухомлинського та інших. Питання вивчення, узагальнення й використання досвіду організації національного виховання знайшли відображення в роботах О.Гаврилюка, О. Кузьменко, Т.Рабченюк, Л.Кацинська, О.Пятигиричта інші. Аналізу особливостей Бойового гопаку як національного виду спорту присвячені дослідження Богуславської В.Ю., Басістого М.В., Винник Н.М., Винника В.Д. Разом із тим можна констатувати недостатню розробленість проблеми національно-патріотичного виховання у спорті.

Метою статті є вивчення навчально-виховних процесів формування національно-патріотичних якостей у спорті, що передбачає формування національно-патріотичних якостей, вироблення і зміцнення в свідомості кожного громадянина гордості за свою Вітчизну, її історію й традиції, готовність захищати її свободу і незалежність.

Визначимо основні поняття окресленої проблеми. Патріотизм - складне і багатогранне поняття, один з найважливіших компонентів індивідуального та суспільного способу життя. На особистісному рівні патріотизм є пріоритетною стійкою характеристикою людини, яка проявляється в її свідомості, моральних ідеалах та цінностях, в реальній поведінці та вчинках. Це звичайний моральний стан життя людини. Він виявляється не лише в незвичайних ситуаціях, а в повсякденному виконанні особистістю своєї роботи, яка приносить користь і людині, і суспільству. Отже, суб'єктом – носієм патріотизму є сама людина. Завдяки її творчій праці, любові, відданості і розвивається почуття патріотизму [2,7].

Патріотизм є творчим актом духовного самовизначення особи. Критеріями патріотизму є любов, вірність і служіння Батьківщині, турбота про забезпечення цілісності і суверенітету України, піклування про її постійний розвиток на шляху демократичного національного відродження, сприяння гармонізації державних, суспільних та особистісних інтересів у повсякденному житті. У випадку загрози

національній безпеці патріотизм проявляється у готовності служити Україні, встати на її захист, визнанні пріоритету суспільних і державних інтересів над особистими

Визначальною рисою українського патріотизму має бути його дієвість. Саме вона спроможна перетворювати почуття в конкретні справи і вчинки на користь Батьківщини і держави. Адже патріот це не той, хто говорить красиві слова про Україну, прикрашає дійсність, а той, хто бачить труднощі, помилки, невирішені проблеми, розуміє соціально-політичну ситуацію в країні і світі, проте не панікує, не носиться зі своїми егоїстичними претензіями, не збирається залишати межі країни, а готовий долати перешкоди, зв'язати свою долю з долею Вітчизни. Патріот це той, хто в сьогоденних умовах неправового поля сприяє розбудові демократичної соціальної держави правовими методами. Він не ототожнює Україну, державу з владою, а усвідомлює, що влада має бути лише механізмом, засобом здійснення волі народу [3].

Свідомий патріотизм несумісний з шовінізмом, расизмом, які проявляються у неповазі й ненависті до інших народів і націй, їх культури і прав. Сепаратизм також чужий українському патріоту, бо він завжди дбає про єдність України і це бачимо на численних прикладах нашого сьогодення.

Недооцінка патріотизму як найважливішої складової суспільної та індивідуальної свідомості призводить до послаблення соціально-економічних, духовних і культурних основ розвитку суспільства і держави. Цим визначається пріоритетність патріотичного виховання особистості у виховній системі сім'ї, школи, вишу.

Патріотичне виховання дітей та учнівської молоді – це комплексна, системна і цілеспрямована діяльність органів державної влади, громадських організацій, сім'ї, школи, інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави [4].

Визначну роль у цьому напрямку відіграє спорт. Зокрема, національний вид спорту – Бойовий Гопак. Військове мистецтво та бойова культура кожного народу формується від початку усвідомлення його етнічної особливості. Бойове мистецтво рідного народу сприяє фізичному і духовного розвитку підростаючого покоління. Аналіз багатьох даних археологічних досліджень, теорії і методики сучасних народних українських танців, народного епосу дозволяє встановити основні компоненти української національної системи вдосконалення людини. Вершиною цієї системи було бойове мистецтво запорізьких козаків – гопак. Два основних його компоненти: основи фізичного та психічного вишколу людини – реалізуються у гармонійному поєднанні, суттєво доповнюючи один одного.

На сьогодні утверджено чотири напрямки розвитку особистості у Бойовому Гопаку: оздоровчий, фольклорно-мистецький, спортивний і бойовий. Розроблена і відпрацьована навчально-виховна система, в якій утверджено сім рівнів майстерності і чотири напрямки розвитку. Перші три рівні майстерності учнівські: «Жовтяк», «Сокіл» і «Яструб»; проміжний – «Джура» та мистецькі – «Козак», «Характерник» і «Волхв. У

Бойовому Гопаку затверджено п'ять різновидів змагань: «Однотан», «Тан-Двобій», «Забава», «Борня», «Герць» [6, 8].

Характерною рисою Бойового Гопака є поєднання фізичного, розумового та духовного розвитку у єдину цілісну систему. Багаторічний досвід показує, що залучення дітей та молоді до занять спортом, а тим більше бойовими мистецтвами, що мають належну морально-етичну основу, сприяє не лише загальному їх оздоровленню, але також дозволяє значно змістовніше організувати їх дозвілля, ефективно протидіє схильності до паління, алкоголю та наркотиків та вуличного хуліганства, створює умови для гармонійного розумового, фізичного та духовного розвитку. Учні шкіл Бойового Гопака, окрім техніки двобою, вивчають українські національні традиції та обряди, опановують мистецтво співу і танцю, гри на музичних інструментах.

Гопаківці виховуються на засадах державницького патріотизму та загальнолюдської моралі, поваги до старших та пошани до своєї історії. Бойовий гопак пропагує серед підлітків та молоді відмову від куріння, алкоголю та наркотиків, відтягує їх від злочинного світу, сприяє швидшій та ефективній соціальній адаптації молодого покоління [7; 13].

Сучасному патріотичному вихованню має бути в певній мірі властива випереджувальна роль у демократичному процесі. Воно мусить стати засобом відродження національної культури, припинення соціальної деградації, стимулом пробудження таких моральних якостей як совість, людяність, почуття власної гідності; засобом самоорганізації, особистісної відповідальності; гарантом громадянського миру і злагоди в суспільстві.

Головною тенденцією патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до свого народу, Батьківщини, держави, нації, всебічного захисту її інтересів.

Таким чином, у сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна ціною життя Героїв Небесної Сотні, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, Незалежність Української держави, пріоритетного значення набуває патріотичне виховання дітей та учнівської молоді.

Події останніх місяців дають підстави стверджувати, що переважна більшість громадян України, серед яких є і діти, і молодь, виявили високу патріотичну свідомість та міцну громадянську позицію. Це є свідченням системної виховної роботи не лише педагогічних колективів навчальних закладів, але й спортивних закладів.

Патріотичне виховання має наскрізно пронизувати весь навчально-виховний процес та позашкільні заняття, органічно поєднувати національне, громадянське, військово-патріотичне, моральне, родинно-сімейне, естетичне, правове, екологічне, фізичне, трудове виховання, базуватися на національній історії, знанні та відстоюванні своїх прав, виконанні конституційних і громадянських обов'язків, відповідальності за власне майбутнє, добробут та долю країни.

Доцільно добирати і поєднувати різноманітні методи і форми як націонал-патріотичного так і військово-патріотичного виховання, уникати формалізму й одноманітності, насичувати їх патріотичними емоціями та переживаннями, активно

використовувати приклади мужності й звитяги захисників України як з історичного минулого, так і нинішніх воїнів-героїв, які боронять нашу державу від російської агресії. Визначені рекомендації ефективно впроваджуються у спорті. Зокрема, нещодавно Бойовий Гопак було включено до національних видів спорту.

Підсумовуючи значення у національно-патріотичному вихованні Бойового Гопака, варто зауважити на тому, що це давнє козацьке лицарське мистецтво, яке є невід'ємною часткою загальної культури України, яка вже сьогодні вражає світ своєю самобутністю та довершеністю і здатна піднести нашу державу на провідне місце у світі.

Список використаної літератури:

1. Бех І.Д., Чорна К.І. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді /І.Д.Бех, К.І.Чорна. – Київ, 2014. – 29 с.
2. Концепція націонал-патріотичного виховання дітей та молоді. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2015>.
- 3.Гаврилюк О.М., Національні та патріотичні якості. //Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. - №12..
- 4.Закон України» Про освіту» від 5.09.2017 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/41-2017](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/41-2017).
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
6. Богуславська В.Ю. Еволюція науково-методичного забезпечення системи підготовки в українському національному одноборстві «Бойовий гопак» / В.Ю.Богуславська, М.В. Басістий // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2015. – Вип. 19 Т. 4. – С. 6-10.
7. Винник Н.М., Винник В.Д. Бойовий гопак як елемент фізичного виховання студентів : методичні рекомендації / Н. М. Винник, В. Д. Винник. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 24 с.

Полубуткіна В.

студентка 1 курсу групи ПУАм-17(2)

КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ У ОСВІТНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

У статті проаналізовано особливості, публічного адміністрування у освітній сфері в Україні, подано характеристику складовим та функціям публічного адміністрування у галузі освіти.

Ключові слова: публічне адміністрування, освітній простір, інформаційне середовище.

В сучасному інформаційному суспільстві України система освіти відіграє визначальну роль. Вона формує світогляд і особистість, забезпечує її знаннями, вміннями та навичками, виховує як патріота і громадянина. Результатом такої діяльності стає відтворення і зростання інтелектуального, духовного та економічного